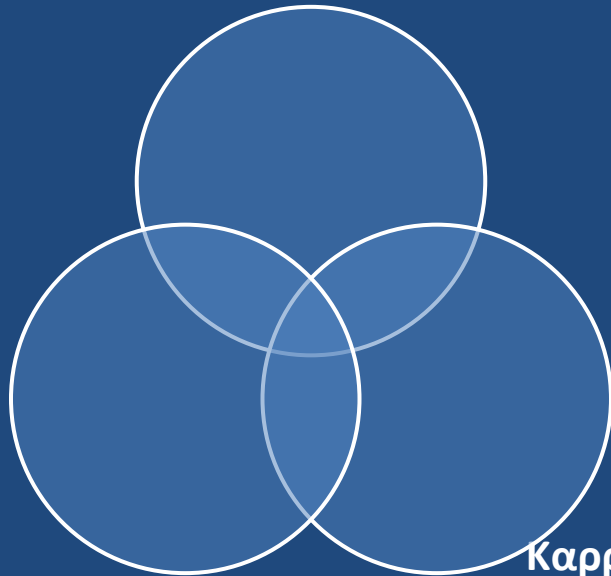

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ

Καρρή Παναγιώτα

Επισκέπτρια υγείας, Τμήμα Ανορθώσις, Γ.Ν.Α.

«ο Ευαγγελισμός»

ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
Γ.Ν.Α. «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ» (Ε.Ε.Π.Ν.Ε.)

25^ο

ΕΤΗΣΙΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
Γ.Ν.Α. «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»

Δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων με τις Χορηγούς Εταιρείες:

NOVARTIS

Roche

astellas

WinMedica
Serving Health for Life

GILEAD
Advancing Therapeutics.
Improving Lives.

MEDIWAY
MEDICAL SUPPLIES

Pfizer Oncology

SANDOZ A Novartis
Division

Bristol-Myers Squibb

abbvie

Abbott

AMGEN®

cardio
innovation

GENESIS
pharma

janssen

Oncology

PHARMACEUTICAL COMPANIES OF *Johnson & Johnson*

Pfizer Hospital

Boehringer
Ingelheim

ΦΑΡΜΑΣΕΡΒ

SERVIER

Baxter

DEMO ABEE
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

emergy
products

AENORASIS
Intuition in Healthcare

Rontis®
Driven by innovation

Specifar
A Teva Company

- Ο διαπρεπής Warren Bennis υποστήριξε ότι κανένας δεν είναι τόσο έξυπνος από μόνος του όσο όλοι μαζί, τονίζοντας ότι στον σύγχρονο κόσμο μας όπου η τεχνολογική και πολιτική πολυπλοκότητα αυξάνονται με ταχύτατους ρυθμούς, η μεμονωμένη ατομική δράση καθίσταται ολοένα και πιο ανεπαρκής

Ένας αυξανόμενος αριθμός ερευνών τεκμηριώνει τη σημασία της ομαδικής εργασίας στον χώρο της υγείας (Jones, 2009; Health Service Executive, 2009; Reeves et al., 2010).

Διεπαγγελματική ή Διεπιστημονική συνεργασία;;;

- Προσεγγίσεις στη φροντίδα υγείας
  - ▣ **Ανεξάρτητη ιατρική προσέγγιση**
    - ο γιατρός λειτουργεί αυτόνομα, με περιορισμένη εισροή από άλλα επαγγέλματα

- Πολυεπιστημονική προσέγγιση

- επαγγελματίες υγείας εργάζονται ανεξάρτητα - μη συνεργατικά - και εκ παραλλήλου, το καθένα υπεύθυνο για μια διαφορετική ανάγκη φροντίδας των ασθενών,

- ▣ **Συμβουλευτική – πολυεπιστημονική προσέγγιση**

- ένας επαγγελματίας διατηρεί την κεντρική ευθύνη και διαβουλεύεται με τους άλλους, όπως απαιτείται

▣ Διεπιστημονική προσέγγιση

- Μια διεπιστημονική ομάδα αποτελείται από επιστήμονες από διαφορετικά επαγγέλματα, που μοιράζονται ένα κοινό πληθυσμό ασθενών και κοινούς στόχους για τη φροντίδα των ασθενών και έχουν την ευθύνη για συμπληρωματικές μεταξύ τους δραστηριότητες.

Η επαγγελματική εξειδίκευση είναι αφενός απαραίτητη διότι επιτρέπει την εμφάνιση της επιστημονικής γνώσης και την εφαρμογή αποτελεσματικότερων και αποδοτικότερων δράσεων στην κοινότητα, αφετέρου όμως δημιουργεί την ανάγκη διεπιστημονικής/διεπαγγελματικής συνεργασίας η οποία εξασφαλίζει την ολιστική θεώρηση και αντιμετώπιση προβλημάτων και καταστάσεων υγείας.

Η ομαδική εργασία αποτελεί έναν τρόπο για την παροχή ολιστικής και ολοκληρωμένης φροντίδας καθώς οι δεξιότητες, η εμπειρία και οι γνώσεις των μελών της ομάδας ενώνονται μαζί για να παράγουν το καλύτερο αποτέλεσμα.

Επιπλέον, η διεπαγγελματική εργασία μπορεί να επιτύχει μεγαλύτερη αποδοτικότητα των πόρων και βελτίωση των προτύπων περίθαλψης και φροντίδας υγείας μέσω της μείωσης των επαναλήψεων και των κενών στην παροχή υπηρεσιών, που επιτρέπει την παροχή ολιστικών υπηρεσιών και καλύτερη συνέχεια της φροντίδας (Xyrichis & Lowton, 2008).

Η διεπιστημονική πρακτική έχει σχεδιαστεί για να προωθήσει την ενεργό συμμετοχή του κάθε επιστημονικού κλάδου στην περίθαλψη των ασθενών αλλά και στην παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας.

□ Ενισχύει τους στόχους και τις αξίες που έχουν ως επίκεντρο το άτομο και το περιβάλλον του,

□ προβλέπει μηχανισμούς για τη συνεχή επικοινωνία μεταξύ των παρόχων φροντίδας,

□ βελτιστοποιεί τη συμμετοχή των επαγγελματιών υγείας στη λήψη κλινικών αποφάσεων εντός και μεταξύ των κλάδων

□ και προωθεί τον σεβασμό προς τις επαγγελματικές συνεισφορές όλων των επαγγελματιών (Delva et al., 2008; Institute of Health Visiting 2015a, 2015b).

Διεπιστημονική προσέγγιση

Διεπιστημονική προσέγγιση στη φροντίδα υγείας

- Σκοπός είναι η προσέγγιση ζητημάτων παρατήρησης, καταγραφής και σχολιασμού, όσο αφορά σε ζητήματα που εγείρονται στο πλαίσιο της διεπιστημονικής συνεργασίας στο χώρο της υγείας, καθώς και η ανάδειξη ενός πλαισίου συνεργασίας στελεχών υγείας και εκπαίδευσης.

Συνεργασία

είναι μια διαδικασία εργασίας μαζί με κάποιους άλλους, με κοινά αποδεκτούς στόχους και φιλοσοφία, ενώ ταυτόχρονα είναι αναγκαία η κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών, όπως είναι οι ικανότητες, οι γνώσεις, καθώς και τα στοιχεία της προσωπικότητας και συμπεριφοράς που έχει καθένα από τα συμβαλλόμενα μέλη ως επαγγελματίας αλλά και ως άτομο

Διεπιστημονική συνεργασία

στη θεραπευτική ομάδα υγείας, είναι η επιστημονικά σχεδιασμένη, ισότιμη, συνεργατική και διασυνδεδετική προσπάθεια για την επίτευξη ενός σκοπού, που απαιτεί αλληλοεξαρτώμενες γνώσεις, εμπειρία και υπηρεσίες διαφορετικών επιστημονικών γνωστικών αντικειμένων

Συνεργασία διεπιστημονικής ομάδας

- Οι επαγγελματίες που συμμετέχουν, συντονίζουν τις ενέργειες και προγραμματίζουν τη δράση τους σύμφωνα με το σχεδιασμό που ανταποκρίνεται στις ανάγκες του σκοπού.
- Αυτό σημαίνει ότι τα μέλη της ομάδας είναι συνεχώς μαζί ή ότι «χάνουν» την επαγγελματική τους ταυτότητα.
- Όμως, η αλυσιδωτή ιδιότητα των προβλημάτων και η ιδιαιτερότητα του σκοπού προσδιορίζουν το διάστημα συνεργασίας της ομάδας.

Προϋποθέσεις εύρυθμης λειτουργίας της ομάδας:

- τη μελέτη του προβλήματος,
- τον προγραμματισμό του σχεδίου δράσης,
- την ανάθεση, τον καταμερισμό της εργασίας,
- τον καθορισμό προτεραιοτήτων,
- την αξιοποίηση των πληροφοριών των μελών τους για το σχεδιασμό, για την επίλυση του προβλήματος.

Καθήκοντα και δραστηριότητες της Διεπιστημονικής Ομάδας Υγείας

- Τρεις βασικές και κυρίαρχες λειτουργίες της ομάδας:
  - ▣ Συντονισμός
  - ▣ Επικοινωνία
  - ▣ Κοινή ευθύνη

Βασικές δραστηριότητες της ομάδας:

- να καθορίζει το πρόβλημα και να αποφασίζει για τους στόχους
- να συγκεντρώνει πληροφορίες σχετικά με το πρόβλημα,
- να ζητήσει τη γνώμη για το πρόβλημα από τα κατάλληλα μέλη της ομάδας,
- να συζητήσει και να εμβαθύνει στο πρόβλημα, συνεισφέροντας ο καθένας τη δική του μοναδική επαγγελματική προοπτική του,

- να αναπτύξει τις πιθανές λύσεις ή σχέδια διαχείρισης,
- να αξιολογήσει τις πιθανές λύσεις και να επιλέξει την καλύτερη ή να ενσωματώσει πολλές σε μία,
- να συνοψίσει το σχέδιο και να συμφωνήσουν σχετικά με την κατανομή των καθηκόντων μεταξύ των μελών της ομάδας. (Λανάρα, Ανδ., Βασ., (2008))

Οι λόγοι για τους οποίους επιδιώκεται η συνεργασία διαφορετικών επιστημόνων

- Επίλυση ενός πραγματικού παγκόσμιου προβλήματος.
- Επίλυση ενός πολύπλοκου προβλήματος.
- Ανάπτυξη και παροχή διαφορετικών οπτικών/απόψεων στο ίδιο πρόβλημα.
- Διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων και θεωριών.
- Ανάπτυξη συναίνεσης στη διατύπωση κλινικών ορισμών και κατευθυντήριων οδηγιών για προβλήματα υγείας.
- Παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών υγείας και εκπαίδευσης.

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΥΓΕΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ

- Δύο ή περισσότερα άτομα που αλληλοεπηρεάζονται μέσα από τη μεταξύ τους κοινωνική αλληλεπίδραση μπορούν να θεωρηθούν ομάδα. (Forsyth, 1983)

-
- Η ομάδα έχει ενεργό αλληλεξάρτηση, με ένα καθιερωμένο μέσο συνεχούς επικοινωνίας μεταξύ των μελών της ομάδας και με τους ασθενείς και τις οικογένειες ώστε να διασφαλιστεί ότι οι διάφορες πτυχές των αναγκών υγειονομικής περίθαλψης των ασθενών θα εκτιμηθούν και θα αντιμετωπιστούν.

Η αναγκαιότητα για μια αποτελεσματική ομάδα υγείας

Η ύπαρξη αποτελεσματικών, αποδοτικών και υψηλής ποιότητας ομάδων υγείας στο χώρο θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για τη σύσταση ενός πιο συντονισμένου και αποτελεσματικού συστήματος παροχής φροντίδας υγείας, που θα είναι και περισσότερο εστιασμένο στον ασθενή και θα αποτελεί εγγύηση για την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας στους ασθενείς. Αυτό επιβεβαιώνεται και από μελέτη των Rodriguez, Rogers, Marshall και Safran (2007)

Μάλιστα, σήμερα, σε μια περίοδο με έντονη κοινωνικοοικονομική κρίση, εκείνοι που πλήττονται περισσότερο είναι ασθενείς με πολλαπλή νοσηρότητα, με χρόνια νοσήματα, ψυχικές διαταραχές και με δυσκολία στην πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας, ενώ φαίνεται να χρήζουν πολύπλευρης αντιμετώπισης από ένα ευρύτερο φάσμα επαγγελματιών υγείας (Chan et al., 2011).

- Στον τομέα της φροντίδας υγείας, η διεπαγγελματική συνεργασία έχει καταστεί ένα σημαντικό αντικείμενο προβληματισμού και υποστηρίζεται από τους επαγγελματίες υγείας, καθώς η παροχή φροντίδας υγείας στις σύγχρονες κοινωνίες γίνεται ολοένα και πιο πολύπλοκη, με αποτέλεσμα πολλά άτομα από διαφορετικά επαγγέλματα να είναι υποχρεωμένα να εργάζονται από κοινού, για να είναι δυνατή η παροχή επαρκούς και υψηλής ποιότητας φροντίδας υγείας.

- Επίσης, ιδιαίτερη έμφαση των συνεργατικών αυτών μοντέλων φροντίδας δίνεται στις υπηρεσίες πρόληψης, προαγωγής υγείας και έγκαιρης παρέμβασης, ώστε να επιτευχθούν βέλτιστα αποτελέσματα υγείας με απήχηση στην ικανοποίηση του ασθενούς, στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών υγείας, του κόστους και των σφαλμάτων στη φροντίδα υγείας.

- Ακόμη, ανάμεσα στους παράγοντες που προωθούν τη δημιουργία αποτελεσματικών ομάδων υγείας και καλλιεργούν το ομαδικό πνεύμα εργασίας συγκαταλέγονται: οι μετρήσιμες εκβάσεις, η ύπαρξη τόσο κλινικών όσο και διοικητικών υποστηρικτικών συστημάτων, ο καταμερισμός της εργασίας, η εκπαίδευση όλων των μελών της ομάδας, η αποτελεσματική επικοινωνία και η ηγεσία.

- Αντίθετα, παράγοντες που μπορούν να λειτουργήσουν ως φραγμοί στην ανάπτυξη και διατήρηση ομάδων υγείας υψηλής αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας είναι: η απουσία εμπειρίας και εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων, οι πολιτισμικές διαφορές, η ανεπαρκής υποδομή και η απουσία ή η περιορισμένη χρηματοδότηση (Mitchell et al., 2012).

- Ακόμη, στα εμπόδια που δυσχεραίνουν την αποτελεσματικότητα της ομάδας συγκαταλέγονται: η απουσία ορισμού της ομάδας και των καθηκόντων, η απουσία κοινών στόχων, η έλλειψη χρόνου για συναντήσεις των μελών της ομάδας και η εσωτερική διάχυση της πληροφορίας, η απουσία ηγεσίας, η χαμηλής ποιότητας επικοινωνία, η απουσία εκπαίδευσης, η ύπαρξη ιεραρχικών δομών, τα επαγγελματικά στερεότυπα και ανισότητες ως προς την κοινωνική θέση (Pullon, 2007).

- Η φροντίδα υγείας που στηρίζεται στη συνεργασία διαφορετικών επιστημόνων συγκαταλέγεται ανάμεσα στους τέσσερις βασικούς πυλώνες για αποτελεσματική διεπιστημονική εργασία μαζί με τις αξίες/ηθικές αρχές, τους ρόλους/ευθύνες και την επικοινωνία (Mitchell et al., 2012).

-
- Επιπλέον, σαφώς πρέπει να έχουν οριστεί και οι ρόλοι, οι ευθύνες και οι λειτουργίες που κάθε μέλος της ομάδας αναμένεται να επιτελέσει, με κύριο στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητας της ομάδας υγείας συνολικά.

ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ

- Ως παχυσαρκία, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, ορίζεται η παθολογική εκείνη κατάσταση που χαρακτηρίζεται από υπερβολικό σωματικό λίπος σε βαθμό τέτοιο που να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στον οργανισμό, οδηγώντας στην ελάττωση του προσδόκιμου επιβίωσης και την εμφάνιση αυξημένων προβλημάτων υγείας.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ-ΣΥΝΝΟΣΗΡΟΤΗΤΕΣ

- Η παχυσαρκία, ούσα μια πολυσυστηματική νόσος, παρουσιάζει σημαντικές επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου λόγω των σημαντικών συννοσηροτήτων που τη συνοδεύουν.

Στις συννοσηρότητες της παχυσαρκίας συμπεριλαμβάνονται :

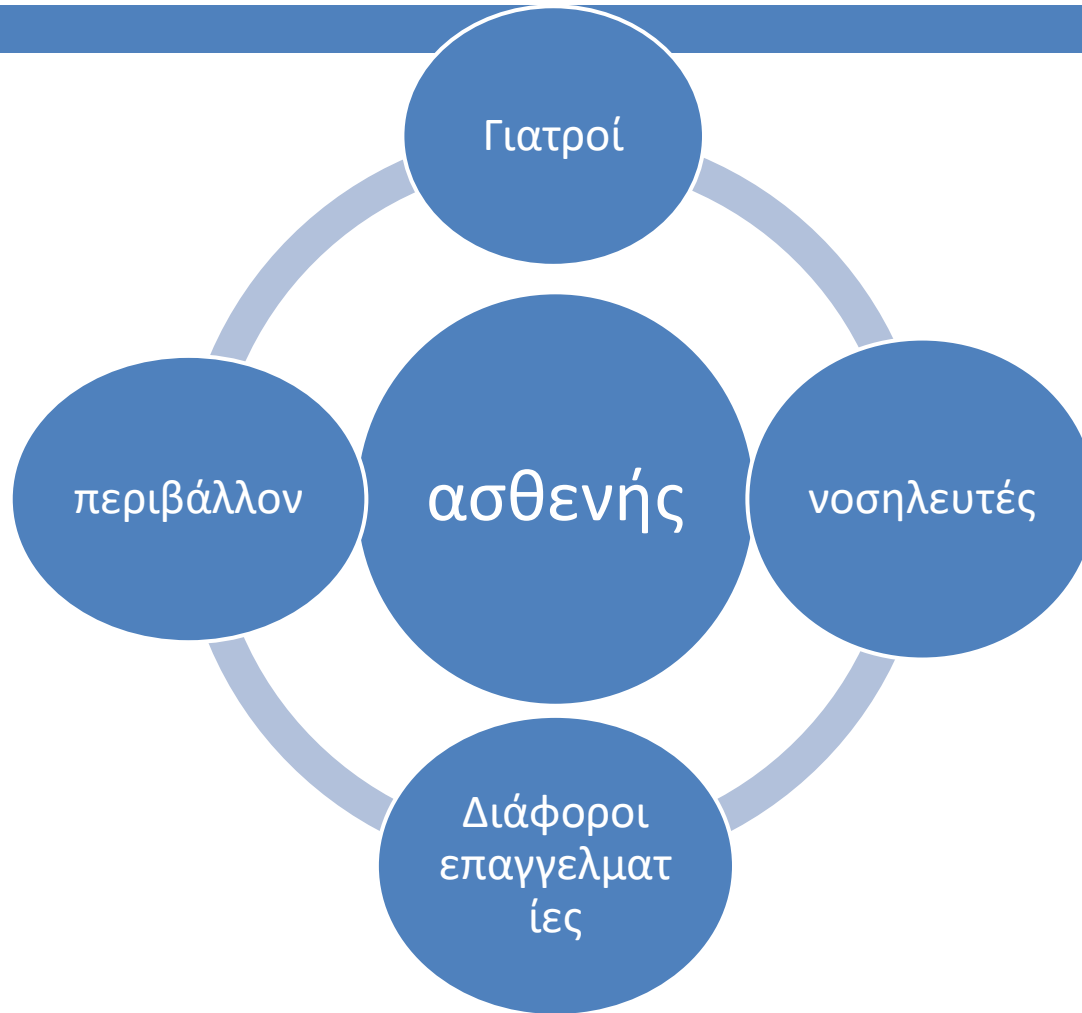
- Αυξημένη επίπτωση σακχαρώδη διαβήτη
- Οστεοαρθρίτιδα (γονάτων, ισχίων)
- Καρκινογενέσεις (μαστού και ενδομήτριου για γυναίκες και παχέος εντέρου και νεφρού για άνδρες)
- Γνωσιακές διαταραχές (άνοια, Alzheimer)

- Διαταραχές της διάθεσης (άγχος, κατάθλιψη, συναισθηματικές διαταραχές διατροφής)
- Σύνδρομο άπνοιας ύπνου
- Καρδιαγγειακή νόσος (έμφραγμα μυοκαρδίου, αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο)
- Αυξημένη επίπτωση θανάτου κάθε αιτιολογίας καθώς μειώνει το συνολικό προσδόκιμο επιβίωσης

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΥΝΝΟΣΗΡΟΤΗΤΩΝ

- Η σωστή αντιμετώπιση της παχυσαρκίας πρέπει να περιλαμβάνει και την αντιμετώπιση των υπαρχόντων επιπλοκών που προκύπτουν από αυτή και πρέπει να περιλαμβάνει
- Διαχείριση της δυσλιπιδαιμίας
- Γλυκαιμικός έλεγχος για τον διαβήτη τύπου 2
- Έλεγχος αρτηριακής πίεσης σε υπερτασικούς ασθενείς
- Διαχείριση πνευμονολογικών διαταραχών
- Διαχείριση του πόνου σε ασθενείς με οστεοαρθρίτιδα
- Διαχείριση ψυχοκοινωνικών διαταραχών
- Κόστος συννοσηροτήτων της παχυσαρκίας

Θεραπευτική ομάδα

Σύνοψη

Η δημιουργία ενός πλαισίου το οποίο διευκολύνει την ανάλυση και τη συζήτηση για την ομάδα υγείας επηρεάζει θετικά την επιτυχία της συνεργασίας των μελών της ακόμη και όταν η ανάπτυξη μιας συνεργασίας μπορεί να είναι δύσκολη. Στην ΦΥ όλοι οι επαγγελματίες υγείας επιβάλλεται να συνεργαστούν. Αυτή η συνεργατική προσέγγιση ενισχύει τον αυτοπροσδιορισμό των επαγγελματιών και την αυτοδυναμία τους, ενώ παράλληλα βασικοί αποδέκτες με πολλαπλά οφέλη από τη λειτουργία της είναι ο ίδιος ο χρήστης αλλά και το σύστημα υγείας. Η επιτακτική ανάγκη για τη δημιουργία και τη διατήρηση αποτελεσματικών ομάδων στην ΦΥ προάγεται από την κατάλληλη εκπαίδευση των μελών τους και τη μεγιστοποίηση των δεξιοτήτων τους για τη λειτουργία τους εντός της ομάδας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

-
- Ενδοκρινολόγος
  - Ορθοπαιδικός
  - Ρευματολόγος
  - Νευρολόγος
  - Καρδιολόγος
  - Παθολόγος
  - Χειρουργός
  - Ψυχίατρος
  - Νοσηλεύτές
  - Διαιτολόγοι
  - Φυσικοθεραπευτές